

Μια ταξική προσέγγιση

Γιατί οι αναρχικοί αναμιγνύουν πάντα την τάξη σε ό,τι κι αν αναφέρονται; Δεν είναι η ταξική πάλη κάτι περισσότερο από ένα βιβλίο ιστορίας; Τελικά, δεν θα δείτε πάρα πολλούς τσαλαπατημένους εργαζόμενους με φτηνά σακάκια και καπέλα και βαριές μπότες.

Αντί αυτού, αρκετοί από μας πηγαίνουν στην Τουρκία, το Μαρόκο ή ακόμα και στις ΗΠΑ για τις διακοπές τους.

Και μόλις και μετά βίας τρέφεται κανείς σήμερα, στο 2006, μόνο με ψωμί και νερό.

Ωστε αυτό δεν είναι το ερώτημα; Λοιπόν, όχι (τι άλλο περιμένετε από μένα να γράψω!). Το προσφιλές το κυρίαρχης τάξης είναι να σκεφτόμαστε ότι δεν υπάρχει πλέον καμία τάξη, ότι είμαστε όλοι ίδιοι και ότι είναι ο θαρραλέος και ο «τολμηρός» που επιτυγχάνει στη ζωή του. Δυστυχώς, στον πραγματικό μας κόσμο, δεν υπάρχει μια μόνο «ανθρωπότητα», τουλάχιστον όχι ακόμα.

Σε κάθε χώρα υπάρχει ακόμα ένας διαχωρισμός των ανθρώπων σε κοινωνικές τάξεις και αυτές οι τάξεις έχουν αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα. Οι κοινωνικές τάξεις καθορίζονται από τη σχέση τους με τα «μέσα παραγωγής», δηλαδή τη σχέση τους με τα εργοστάσια, τις μηχανές, τους φυσικούς πόρους, κ.λπ., με τα οποία δημιουργείται ο κοινωνικός πλούτος. Αν και υπάρχουν κοινωνικές κατηγορίες όπως οι αυτοαπασχολούμενοι και οι μικροί αγροτοκτηματίες, οι κύριες τάξεις είναι οι εργαζόμενοι και τα αφεντικά.

Είναι η εργασία της εργατικής τάξης που δημιουργεί τον πλούτο. Οι προϊστάμενοι, μέσω της ιδιοκτησίας και του ελέγχου τους στα μέσα παραγωγής, έχουν τη νομική ιδιοκτησία αυτού του πλούτου και αποφασίζουν πώς θα διανεμηθεί.

Μόνο ένα μέρος αυτού του πλούτου επιστρέφεται σε μας. Ένα μέρος πληρώνεται ως μισθός, ένα άλλο ως «κοινωνικός μισθός» (νοσοκομεία, σχολεία, δημόσιες υπηρεσίες κ.λπ.) και το υπόλοιπο μέρος καρπώνεται ως κέρδος. Αλλά η εργασία δημιουργεί όλο τον πλούτο. Ένα μήλο σε ένα δέντρο δεν αξίζει τίποτα έως ότου το συλλέξει κάποιος, ο άνθρακας στο έδαφος δεν έχει καμία χρήση έως ότου το εξάγει κάποιος. Αυτό που είναι γνωστό ως «υπεραξία» ή κέρδος είναι κλεμμένοι μισθοί.

Η εργατική τάξη είναι η πλειοψηφία στην Ιρλανδία σήμερα. Όλοι όσοι εργάζονται για ένα μισθό, αμοιβή ή προμήθεια ανήκουν στην εργατική τάξη. Η τάξη αυτή αποτελείται από όλους όσους πρέπει να πουλήσουν τη δυνατότητά τους να εργαστούν. Δεν κάνει καμία διαφορά εάν εργάζεστε σε ένα εργοστάσιο, ένα γραφείο, ένα σχολείο, ένα νοσοκομείο ή ένα κατάστημα. Δεν κάνει καμία διαφορά εάν εργάζεστε με τα χέρια σας ή το κεφάλι σας, εάν φοράτε τις φόρμες ή ένα κοστούμι, εάν κερδίζετε «καλούς» ή «κακούς» μισθούς.

Οι άνεργοι αποτελούν, επίσης, μέρος της εργατικής τάξης. Τα κοινωνικά επιδόματα καταβάλλονται σε εκείνους που έχουν εργασθεί και εκείνους που μπορούν ενδεχομένως να παρέχουν εργασία σε κάποιον εργοδότη μέσω της εργατικής τους δύναμης. Αποτελεί όρο της πληρωμής του επιδόματος ότι αυτός που το δικαιούται πρέπει να είναι «διαθέσιμος και να αναζητά διαρκώς εργασία». Περισσότερο να πούμε ότι, οι σύζυγοι και τα παιδιά των εργαζομένων αποτελούν, επίσης, μέρος της ίδιας τάξης, όπως και οι συνταξιούχοι.

Τα ενδιαφέροντα της εργατικής τάξης (μισθοί, συνθήκες εργασίας, χρήσιμα δημόσια έξοδα κ.λπ...) βρίσκονται σε σταθερή και αναπόφευκτη σύγκρουση με εκείνα της κυρίαρχης τάξης. Θέλουν να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους και να αποκομίσουν ένα πλεονέκτημα σε σχέση ανταγωνιστές τους και ο πιο καλύτερος τρόπος είναι να περικόψουν τους μισθούς.

Αν και ο καπιταλισμός δυσκολεύει αφάνταστα τους ανθρώπους σε πολλά διαφορετικά επίπεδα, όπως τη ράτσα και το φύλο για να αναφέρουμε δύο από αυτά, είναι η εκμετάλλευση της εργασίας μας που είναι θεμελιώδες χαρακτηριστικό του συστήματος. Εάν μπορούμε να διεκδικήσουμε την ίδια μας τη ζωή, τότε το σύστημα μπορεί να ανατραπεί και να αντικατασταθεί με κάτι πολύ καλύτερο.

Εντούτοις, ακριβώς επειδή κάποιος είναι εργαζόμενος δεν σημαίνει ότι αυτός ή αυτή σκέφτεται πάντα ως εργαζόμενος, ή συνειδητοποιεί τη δυνατότητα για την αλλαγή που η εργατική τάξη διαθέτει συλλογικά. Όλοι γνωρίζουμε ανθρώπους που ευθυγραμμίζονται με τα αφεντικά τους ή άλλους που απομονώνονται από κάθε άλλη αίσθηση του να είναι μέρος κάτι μεγαλύτερου πέρα από την οικογένεια και μερικούς στενούς τους φίλους.

Η ταξική συνείδηση, η συνειδητοποίηση δηλαδή των κοινών μας συμφερόντων και η δυνατότητα που έχουμε για την πραγματική κοινωνική

αλλαγή, πρέπει να ενθαρρυνθούν και να ενισχυθούν. Και αυτό πρέπει να είναι ένας από τους στόχους μιας αναρχικής οργάνωσης.

Μόνο όταν ο άμεσος έλεγχος και η διαχείριση της παραγωγής αναλαμβάνονται από την εργατική τάξη την ίδια, τότε μόνο θα θέσουμε τέρμα στον ταξικό διαχωρισμό. Σε μια τέτοια κοινωνία, ο πλούτος θα δημιουργείται και θα ρυθμίζεται προς όφελος όλων. Δεν θα υπάρχει καμία ελίτ αφεντικών ή κυβερνητών. Αντί αυτού, ο καθένας που θα επηρεάζεται από μια κάποια απόφαση θα μπορεί να έχει δικαίωμα λόγου στη λήψη αυτής της απόφασης. Η κατευθυντήρια αρχή θα είναι αυτό που χρειάζονται και θέλουν οι άνθρωποι και όχι τα συμφέροντα μερικών πολύ πλούσιων μετόχων.

Και αυτό θα γίνει όταν θα σταματήσουμε να αναφερόμαστε στην τάξη.

** Κείμενο του Alan MacSimoin. Δημοσιεύτηκε στο τεύχος 92, Ιούνης-Ιούλης 2006, του δελτίου «Workers Solidarity» του Workers Solidarity Movement από την Ιρλανδία. Δημοσιεύτηκε, επίσης, στο www.anarkismo.net αλλά μπορεί να βρεθεί και στις διευθύνσεις www.wsm.ie/story/927 και <http://struggle.ws/pdfs/ws/ws92.pdf> Ελληνική μετάφραση «Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης», Μελβούρνη, 7/7/2006.*

<http://ngnm.vrahokipos.net>